

Coface: Mediul de afaceri a fost stabil în 2023; numărul de insolvente a urcat la 6.650

Mediul de afaceri a fost stabil în 2023, numărul de insolvente a urcat la 6.650, comparativ cu 6.649 în 2022, însă numărul de companii active a fost mai mare, a declarat, miercuri, Tiberiu Chesoi, manager departament daune, Coface România, în cadrul unei conferințe de presă.

"Ce observăm în 2023 este un mediu de afaceri stabil. Stabil nu doar comparând cu 2022, dar și comparând cu 2019. Sincer, comparând cu 2019 aș vedea totuși o veste bună prin acest 6.650 de insolvente nou deschise având în vedere că numărul companiilor active din economie în acest interval a crescut cu aproximativ 32%. Deci avem practic o bază de companii mai mare în 2023, cu 32%. Eu cred că este o veste bună, doar o insolvență deschisă față de 2022. De asemenea, o stabilitate o arată și dinamica semestrială în cei doi ani. Adică avem diferențe de maxim 1% ca număr de insolvente semestrul I 2023 versus aceeași perioadă din 2022, ceea ce din nou este un lucru pozitiv. Ce am observat în 2023 este o creștere a numărului de proceduri de concordat preventiv deschise. Deși numărul acesta de 60 de proceduri nu este unul alarmant, unul atât de mare totuși raportat la 21 de proceduri în 2022 este totuși o creștere notabilă", a spus Tiberiu Chesoi.

Potrivit unui comunicat al companiei, instrumentele de plată refuzate au crescut atât ca valoare, cu 37%, cât și ca număr, cu 17%, comparativ cu 2022, dar au fost sub nivelurile înregistrate în 2019. Sectorul construcțiilor raportează cel mai mare număr de insolvente respectiv 1.446.

Coface precizează că evoluția economiei României a fost marcată de "lumini și umbre" pe parcursul anului 2023, cu o frânare pe fondul temperării consumului. Anul trecut, vânzarile din retail au crescut cu doar 2,2%, sub media din anul precedent de 6,2%. Paradoxal, consumul a decelerat semnificativ sub nivelul din anul precedent, deși dinamica salariului a depășit creșterea medie a preturilor.

Pe fondul temperării cererii și reducerii presiunilor de costuri pe segmentul de hidrocarburi, energie, cereale și materiale de construcții, inflația și-a continuat trendul descrescător până la 6,61% la finalul anului 2023, semnificativ sub nivelul înregistrat la debutul anului (15%) sau maximumul din toamna anului precedent (16,8% în noiembrie 2022).

Principala vulnerabilitate pe plan macroeconomic în anul 2023 a fost perpetuarea deficitelor duble, deficitul fiscal înregistrat pe parcursul anului 2023 fiind de 89,9 mld. lei, respectiv 5,68% din PIB, sub ținta inițială de 4,4%. Totodată, datoria publică a depășit pragul de 50% din PIB în 2023.

"Anul 2023 poate fi definit ca un an stabilității pentru mediul de afaceri, fără creșteri notabile ale numărului de insolvente. Chiar dacă am evitat o recesiune, după o decelerare a creșterii reale la aproape 2%, comparativ cu 4,1% în 2022, aceasta fiind una dintre cele mai bune creșteri din regiune, contextul economic rămâne relativ complicat. Deficitele fiscale și comerciale mari pot genera riscuri și vulnerabilități pentru populație și mediul de afaceri. Astfel ne așteptăm la o creștere moderată a numărului de insolvente în 2024 cauzată în special de scăderea consumului și de costul mare de finanțare. Urmărim evoluțiile macro și micro economice pentru a putea susține pas cu pas companiile cu soluții adaptate la dinamica pieței", a declarat Alina Popa, Country Manager Coface România.

Primele 3 sectoare în funcție de numărul companiilor intrate în insolvență rămân aceleași ca și în 2022: construcții (1.446), comerț cu amănuntul (825) și comerț cu ridicata și distribuție (815) și păstrează o concentrare de aproximativ 46% din totalul numărului de insolvențe înregistrate în 2023. Această evoluție este justificată de faptul că aceste 3 sectoare dețin aproximativ 39% din totalul companiilor din România.

Dintre acestea, creșterea cea mai mare a numărului de companii care au intrat în procedura de insolvență a fost raportată în sectorul construcțiilor, în creștere cu 6% față de 2022, care detine cea mai mare pondere din totalul numărului de insolvenți (22%).

Din numărul total de companii intrate în insolvență în 2023 companiile înființate înainte de 2016 reprezintă aproximativ 54%, în scădere de la aproximativ 60% în 2022. Anul trecut a fost deschisă procedura de insolvență pentru 460 companii cu venituri peste 0,5 milioane de euro, în creștere cu 29% comparativ cu anul 2022 și cu 4% față de 2019. Dintre acestea doar 45 de companii aveau cifra de afaceri peste 5 milioane de euro, ceea ce indică un impact financiar și social mai scăzut în economie.

De asemenea, anul trecut au fost deschise 61 de proceduri de concordat preventiv, comparativ cu 21 de proceduri deschise în 2022. Dintre companiile intrate în concordat preventiv în 2023, 8 au înregistrat în 2022 o cifră de afaceri de peste 5 milioane de euro și aveau 1.229 de angajați.

Conform datelor furnizate de Banca Națională a României prin publicarea lor de către Centrala Incidentelor de Plati (CIP), în 2023 au fost refuzate la plată 33.790 de instrumente de plată, iar valoarea totală refuzată la plată a fost de 2,135 miliarde de lei. Cu toate acestea se observă o creștere atât ca valoare refuzată (37%), cât și ca număr de incidente (17%) comparativ cu 2022, valorile înregistrate în 2023 sunt sub valorile înregistrate în 2019: -33% ca valoare refuzată și -27% ca număr de incidente.

"Observăm că în ultimii 5 ani numărul de insolvenți se menține relativ constant, iar în ultimii 2 ani dinamica semestrială este aproximativ egală cu 0% ceea ce arată o stabilitate a mediului antreprenorial românesc. Totuși, la nivel microeconomic se conturează o serie de provocări pentru 2024 cum ar fi scăderea consumului, costul de finanțare mare dar și noul set de taxe și impozite intrat în vigoare începând cu acest an, care vor pune o presiune constantă pe activitatea economică. Acest lucru ar putea duce la extinderea termenelor de plată către furnizori, amplificând riscul de insolvență al companiilor vulnerabile", a adăugat Tiberiu Chesoi.

La nivel teritorial, 6 județe alături de București însumează 51% din totalul numărului de insolvenți deschise în 2023, în creștere cu 2 pp față de 2022. Capitala conduce clasamentul cu 1.289 de insolvenți în creștere cu 19% față de 2022, urmată de județele Bihor, Cluj, Timiș, Constanța, Iași, Ilfov. Companiile din aceste județe au aproximativ 46% din numărul total de angajați ai companiilor care au intrat în insolvență în 2023. Din totalul firmelor care au depășit situațiile financiare aferente anului 2022, s-a raportat un număr mediu de 26.751 de angajați în 2022 al companiilor insolvenți, din care cele 6 județe plus București însumează 12.314.

Aceleși județe și Bucureștiul detin o pondere de 48% din totalul numărului de înmatriculări și de 41% din totalul numărului de radieri. Cele mai multe companii au fost înmatriculate (31.091) și radiate (11.820) în București.

Pe parcursul anului 2023 au fost înmatriculate 147.026 de persoane juridice din care SRL 96.839, în scădere față de 2022, când au fost înregistrate 152.809 de companii. În ceea ce privește numărul companiilor radiate evoluția este una favorabilă, anul trecut fiind înregistrate 71.241 de radieri, în scădere cu 3,4% față de 2022 și cu 43% comparativ cu 2019 când au fost raportate 101.601 noi radieri. Analizând distribuția sectorială a companiilor înmatriculate în 2023 observăm o corelație ridicată cu structura companiilor deja existente. Practic, cele mai multe companii sunt înființate în sectoarele care au deja cele mai multe companii active, ceea ce reflectă o preferință a populației pentru anumite tipuri de activități.

În prezentul studiu au fost considerate insolvențele nou deschise, în baza datelor publicate de ONRC (Oficiul Național al Registrului Comerțului). Analiza indicatorilor financiari pentru firmele considerate s-a bazat exclusiv pe declarațiile financiare depuse la MFP în perioada analizată, în baza datelor prelucrate de Coface.